

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ

พ.ศ. ๒๕๖๓

โดยที่สมควรปรับปรุงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๔๓ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๔๓

(๒) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ทรัพยากรชีวภาพ” หมายความว่า ทรัพยากรพันธุกรรม สิ่งมีชีวิต หรือส่วนใด ๆ ของสิ่งมีชีวิต กลุ่มของสิ่งมีชีวิตชนิดพันธุ์เดียวกัน หรือองค์ประกอบที่มีชีวิตของระบบนิเวศ ซึ่งมีประโยชน์หรือคุณค่าตามความเป็นจริงหรือตามศักยภาพต่อมนุษยชาติ

“ความหลากหลายทางชีวภาพ” หมายความว่า ความแตกต่างของสิ่งมีชีวิตจากทุกแหล่ง ซึ่งหมายความรวมถึงระบบนิเวศทางบก ระบบนิเวศทางทะเล และระบบนิเวศทางน้ำอื่น ตลอดจนความซับซ้อนทางนิเวศของระบบนั้น ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็ความหลากหลายของพันธุกรรม ความหลากหลายของชนิดพันธุ์ และความหลากหลายของระบบนิเวศ

“การเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพ” หมายความว่า การเข้าไปเก็บ หรือรวบรวมทรัพยากรชีวภาพ รวมถึงองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรชีวภาพนั้นไปใช้ประโยชน์

“ความปลอดภัยทางชีวภาพ” หมายความว่า ความปลอดภัยต่อสุขภาพมนุษย์ และต่อความหลากหลายทางชีวภาพอันอาจเกิดในการวิจัยและพัฒนา การเคลื่อนย้าย การจัดการ และการใช้ประโยชน์สิ่งมีชีวิตที่ได้รับการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพันธุ์ โดยใช้เทคโนโลยีพันธุวิศวกรรม

“การบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ” หมายความว่า การดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อความยั่งยืน การเข้าถึง

ทรัพยากรชีวภาพและการได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากทรัพยากรชีวภาพ และให้หมายความรวมถึง การดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับความปลอดภัยทางชีวภาพด้วย

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการ ส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่มีการดำเนินงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ

ข้อ ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑

คณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ

ข้อ ๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ” เรียกโดยย่อว่า “กอช.” ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ

(๒) ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานกรรมการ คนที่ ๑

(๓) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธานกรรมการ คนที่ ๒

(๔) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อธิบดีกรมการท่องเที่ยว อธิบดีกรมประมง อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อธิบดีกรมป่าไม้ อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ผู้อำนวยการศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ผู้อำนวยการสำนักงาน สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑ์ วิทยาศาสตร์แห่งชาติ ผู้อำนวยการองค์การสวนพฤกษศาสตร์ ผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์ แห่งประเทศไทย ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ และผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินเก้าคน ซึ่งประธานกรรมการ แต่งตั้งจากผู้ได้รับการสรรหาจากผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีผลงาน และประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ

ให้เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นกรรมการ และเลขานุการ ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ เป็นกรรมการ

และผู้ช่วยเลขานุการ และให้เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นผู้ช่วยเลขานุการของ กอช. ได้ตามความจำเป็น

ข้อ ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

ข้อ ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจะพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ประธานกรรมการสั่งให้ออกเพราะบกพร่อง ไม่สุจริตต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ข้อ ๙ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระและมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง หรือในกรณีที่ประธานกรรมการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างหรือเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว เว้นแต่วาระเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยยี่สิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้ และในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้ กอช. ประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่

ข้อ ๑๐ การประชุมของ กอช. ให้เป็นไปตามระเบียบที่ กอช. กำหนด

ข้อ ๑๑ ในการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ ให้ กอช. มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนวทาง นโยบาย มาตรการ และแผนการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ รวมถึงระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพ การได้รับผลประโยชน์ตอบแทน ความปลอดภัยทางชีวภาพ และการถ่ายทอดเทคโนโลยีต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ

(๒) ให้ความเห็นแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับแผนงานหรือโครงการภายใต้แผนการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ

(๓) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีในการปฏิบัติตามแนวทาง นโยบาย มาตรการ และแผนการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ กฎหมาย และพันธกรณี ตามความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ ตลอดจนการจัดให้มี กฎหมาย การแก้ไขเพิ่มเติม หรือการปรับปรุงกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐ ให้สอดคล้องกับแนวทาง นโยบาย มาตรการ และแผนการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ

(๔) ประสานงานโครงการความช่วยเหลือจากต่างประเทศเพื่อดำเนินการให้มีการอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

(๕) เสนอแนะแนวทางในการประสานความร่วมมือในการบูรณาการข้อมูลและองค์ความรู้ ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อสนับสนุน เร่งรัด ติดตาม ประเมินผล และแก้ไขปัญหาอุปสรรค ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ

(๖) ประสานการปฏิบัติงานกับหน่วยงานของรัฐเพื่อให้เป็นไปตามแนวทาง นโยบาย มาตรการ และแผนการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ และตามข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ

(๗) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อให้ปฏิบัติงานตามที่ กอช. มอบหมาย

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ระเบียบตาม (๑) ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ยึดถือปฏิบัติ หรือออกกฎหมายลำดับรอง เพื่ออนุวัติให้เป็นไปตามระเบียบดังกล่าว

ข้อ ๑๒ ในการดำเนินการตามระเบียบนี้ ให้พิจารณาประสานงานกับคณะกรรมการ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

หมวด ๒

สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ

ข้อ ๑๓ ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทำหน้าที่เป็น สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ และให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้บริการข้อมูลพื้นฐานและข้อสนเทศเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้ง พัฒนาระบบข้อมูลและเครือข่ายข้อมูลด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ และปฏิบัติหน้าที่ ศูนย์ข้อมูลกลางด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ

(๒) จัดทำแนวทาง นโยบาย มาตรการ และแผนการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ เสนอต่อ กอช.

(๓) ประสานงาน ให้คำแนะนำ สนับสนุน และส่งเสริมความร่วมมือในการดำเนินการตามแนวทาง นโยบาย มาตรการ และแผนการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพต่อภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อให้ประเทศไทยอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน โดยสอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพและตราสารระหว่างประเทศอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่ไทยเป็นภาคี

(๔) ประสานการอนุมัติและติดตามการดำเนินงานตามพันธกรณีของข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ และดำเนินการร่วมกับหน่วยงานของรัฐในการเจรจาเพื่อต่อรองเงื่อนไขในการเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพ การได้รับผลประโยชน์ตอบแทน และการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้เป็นไปอย่างยุติธรรมและเหมาะสม

(๕) เป็นศูนย์กลางประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐหรือคณะกรรมการอื่นที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายหรือตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ

(๖) ติดตาม ประเมินผล และจัดทำรายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตามแนวทาง นโยบาย มาตรการ และแผนการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ เสนอต่อ กอช.

(๗) เผยแพร่และประชาสัมพันธ์การบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ

(๘) ปฏิบัติงานหรือดำเนินการอื่นใดตามที่ กอช. มอบหมาย

ข้อ ๑๔ ถ้าการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศในเรื่องใดไม่เป็นไปตามที่กำหนด หรือไม่สอดคล้องกับแนวทาง นโยบาย มาตรการ แผนการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ ระเบียบที่ออกตามข้อ ๑๑ (๑) แผนงาน โครงการ หรือวิธีดำเนินการที่กำหนดตามระเบียบนี้ ให้สำนักงานรายงานปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นต่อ กอช. เพื่อนำเสนอนายกรัฐมนตรีวินิจฉัยสั่งการตามที่เห็นสมควรต่อไป

ข้อ ๑๕ เบี้ยประชุม ค่าตอบแทน รวมทั้งค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ กอช. คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานที่ กอช. แต่งตั้ง ซึ่งมีสำนักงานเป็นฝ่ายเลขานุการ ให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการหรือตามระเบียบของทางราชการ โดยให้เบิกจ่ายจากงบประมาณของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๖ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๔๓ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ ยังคงอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบนี้ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ ๖ (๕)

ข้อ ๑๗ ระเบียบและคำสั่ง กอช. ที่ออกตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๔๓ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ ที่ใช้อยู่ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีระเบียบหรือคำสั่งที่ออกตามระเบียบนี้ใช้บังคับ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี